

Mottagning av avfall från fritidsbåtar

Innehåll

MOTTAGNING AV AVFALL	4
FÖRBUD MOT UTSLÄPP AV TOALETTAVFALL INFÖRS 2015	5
Här gäller förbudet	5
ANLEDNINGAR TILL FÖRBUDET	6
Checklista för att bygga mottagningsanläggning för toalettavfall	6
BEHOV AV ATT LÄMNA AVFALL STYR	7
Mindre hamnar kan samarbeta	7
KRAV PÅ MOTTAGNING AV TOALETTAVFALL REDAN NU	8
KRAV PÅ PLAN FÖR AVFALLSHANTERING	9
INFORMATION TILL BÅTANVÄNDARE	10
ATT TÄNKA PÅ VID MOTTAGNING AV TOALETTAVFALL	11
TEKNISKA LÖSNINGAR FÖR SUGTÖMNING	12
Stationär sugtömningsstation	12
Transportabel sugtömningsstation	12
Flytande sugtömningsstation	13
Sugtömning direkt från båtplatsen	13
Pump teknik	14
Välj rätt teknik	14
Yrkestrafiken är reglerad	15
REGLER FÖR MOTTAGNING AV FARLIGT AVFALL	16
SKYLTNING	16
INTERNATIONELL SYMBOL FÖR SUGTÖMNING	17
UTMÄRKNING MED SJÖSÄKERHETSANORDNING (SSA)	17
Exempel på utmärkning	17
AVGIFTER FÖR AVFALLSMOTTAGNING	18
RAPPORTERA ANLÄGGNINGAR FÖR SUGTÖMNING	18
REGELVERK KRING AVFALLSHANTERING	19
BEGREPP OCH FÖRKLARINGAR	20

Mottagning av avfall

Hamnar för fritidsbåtar ska kunna ta emot avfall från de fritidsbåtar som använder hamnen. Behovet av att lämna avfall ska styra omfattningen och utformningen av mottagningsanordningarna. Om de fritidsbåtsägare som använder hamnen har behov av att lämna ifrån sig sorterat avfall för återvinning, miljöfarligt avfall och toalettavfall ska hamnen kunna ta mot sådant avfall.

Den här broschyren är framtagen av Transportstyrelsen. Den vänder sig främst till fritidsbåtshamnar och innehåller information om vad som gäller för mottagning av avfall från fritidsbåtar.

En stor del av broschyren behandlar specifikt mottagning av toalettavfall.

T

Om du bara vill läsa om toalettavfall se orangemarkerade avsnitt!

Förbud mot utsläpp av toalettavfall införs 2015

År 2015 införs ett förbud mot att släppa ut toalettavfall från fritidsbåtar i hav, sjöar och inre vattendrag. Förbudet omfattar svenskt sjöterritorium i sin helhet och gäller alla fritidsbåtar förutom de som

är k-märkta. Förbudet införs genom Transportstyrelsens föreskrift (TSFS 2012:13) som träder i kraft den 1 april 2015. Förbudet införs på uppdrag av regeringen.

Här gäller förbudet

Kartan visar Sveriges sjöterritorium, där förbudet mot att släppa ut toalettavfall från fritidsbåtar gäller från och med 1 april 2015.

Utsläppsförbudet omfattar blåmarkerade kustområden samt alla sjöar och vattendrag i Sverige.

Du kan läsa mer om förbudet mot utsläpp av toalettavfall på
Transportstyrelsens webbplats: www.transportstyrelsen.se/toa

T Anledningar till förbudet

Toalettavfall som sprids i hav och sjöar påverkar miljön negativt, bland annat genom att tillföra fosfor- och kväveämnen som har en gödande effekt. Avfallet kan även orsaka sanitära problem genom att sprida till exempel e-colibakterier som kan orsaka infektioner i mage, tarm, öron, näsa, hals och på hud.

Fritidsbåtarnas bidrag till övergödningen av Östersjön är visserligen litet i förhållande till de totala utsläppen av övergödande ämnen, som främst kommer från jordbrukets användande av gödningsmedel. Men eftersom utsläppen från fritidsbåtar sker under en begränsad tid i avgränsade delar av Östersjön och Västerhavet,

påverkar det miljön negativt lokalt. Utsläppen sammanfaller dessutom med tiden för algblomning och drabbar särskilt artrika kuster där vattenomrörningen är som långsamast.

Sverige har genom konventioner inom ramen för FN-samarbetet, genom EU-förordningar för FN-samarbetet, genom EU-förordningar och avtal med övriga Östersjöländer förbundit sig att minska utsläppen av bland annat fosfor och kväve. Genom att införa ett förbud mot utsläpp av toalettavfall bidrar vi till att uppnå våra internationella åtaganden om minskade utsläpp av kväve och fosfor. Samtidigt bidrar vi till en renare Östersjö och därmed ett attraktivare båtliv.

Checklista för att bygga mottagningsanläggning för toalettavfall

När en mottagningsanläggning för toalettavfall ska byggas är det viktigt att i ett tidigt skede kartlägga

behov och att kontakta viktiga instanser. Här hittar du en checklista som stöd i det arbetet.

1. Inventera behovet – vilken kapacitet behövs?
2. Inventera tekniker och lösningar för mottagning. Vilken anläggning fungerar bäst i den aktuella hamnen?
3. Kontakta kommunen för att diskutera behov, krav och lösningar samt eventuella krav på tillstånd för bygglov, strandskydd och så vidare.
4. Sök om det är möjligt bidrag för lokala vattenvårdsåtgärder, så kallat LOVA-bidrag. Kontakta Länsstyrelsen i det län där projekten ska genomföras för mer information.
5. Sök de tillstånd som behövs (bygglov, strandskydd, och så vidare).
6. Kontakta Transportstyrelsen för samråd om tillstånd krävs för sjösäkerhetsanordning.
7. Anlägg mottagningsanordningen och komplettera informationen i avfallshanteringsplanen.
8. Efter färdigställande, anmäl mottagningsanordningen för spridning på webben. För mer information, gå in på www.transportstyrelsen.se/toa.

Behov av att lämna avfall styr

Fritidsbåtshamnens mottagningsanordning ska utformas efter gällande behov. Därför blir det första steget att ta reda på vilket behov av avlämning som finns hos de båtar som normalt anlöper hamnen. Kontakter med båtklubbar, båtlivets organisationer och företrädare för lokala intressen kan ge värdefull information. Därefter bör behovet av mottagning och insamling diskuteras med kommunen. Den slutgiltiga bedömningen av behovet av att lämna avfall ska redovisas i avfallshanteringsplanen.

! I mindre klubbhamnar kan medlemmarna, genom ordningsregler själva bestämma om eget ansvar för hantering av vissa sorters avfall från den egna båten, till exempel farligt avfall.

Mindre hamnar kan samarbeta

Flera fritidsbåtshamnar kan ha gemensamma mottagningsanordningar om det inte orsakar besvär för de fritidsbåtar som ska lämna avfall. Gemensamma

mottagningsanläggningar ska tydligt anges i avfallshanteringsplanen.

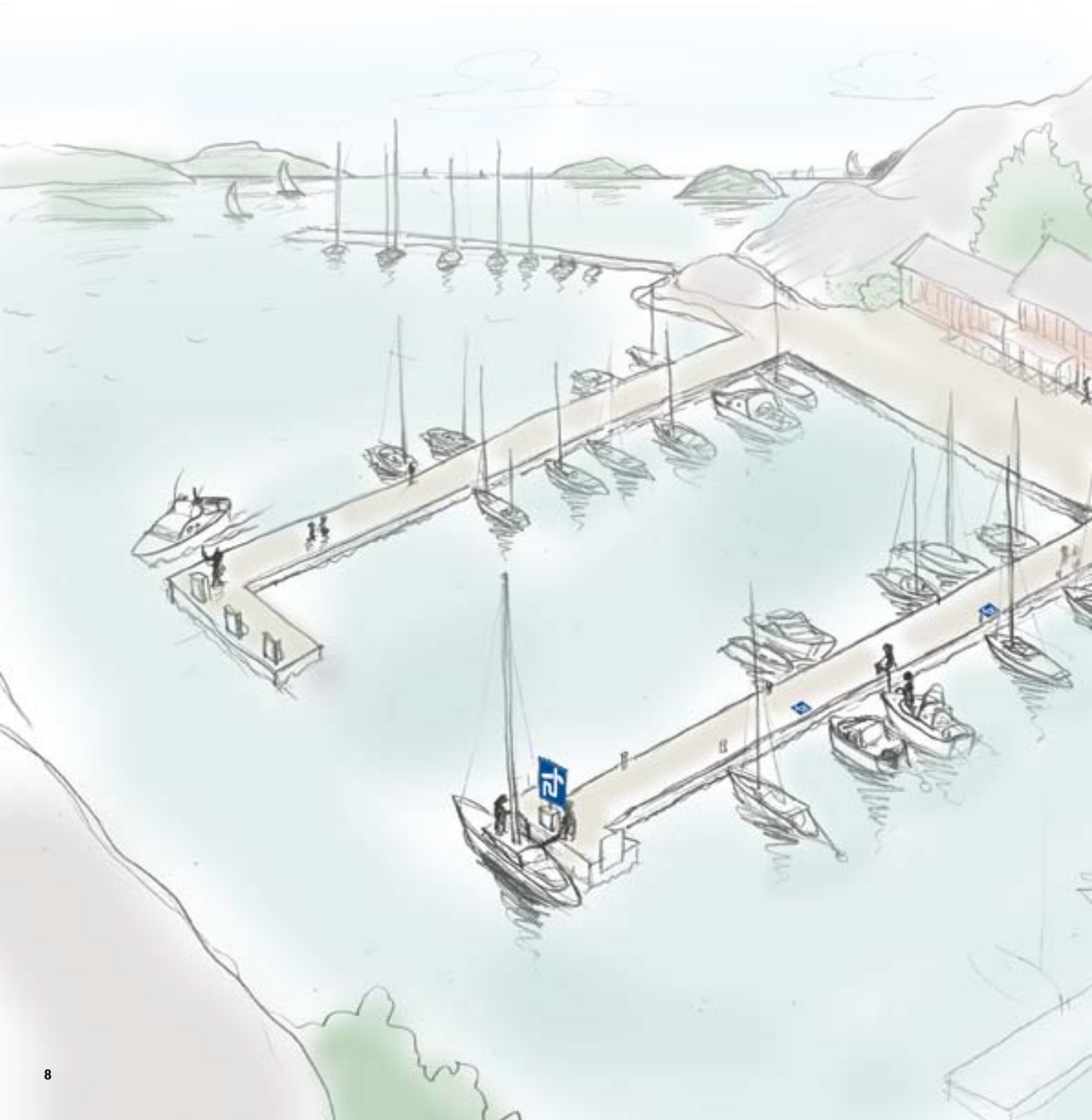
! Om flera fritidsbåtshamnar ligger nära varandra i till exempel en vik, kan en mottagningsanordning för toalettavfall anläggas vid infarten till viken.

T Krav på mottagning av toalettavfall redan nu

Förbudet mot utsläpp av toalettavfall i svenskt sjöterritorium träder i kraft den 1 april 2015. Men redan i dag är fritidsbåtshamnarna skyldiga att tillhandahålla mottagningsanordningar för det avfall som båtarna har behov av att lämna.

Fritidsbåtshamnar ska ha mottagningsanordningar som kan ta emot toalettavfall från

fritidsbåtar som normalt anlöper hamnen. Med mottagningsanordningar menas utslagsvaskar, sugtömningsstationer och landtoaletter. Med toalettavfall menas allt utsläpp av avloppsvatten och annat avfall från varje toalett eller urinoar. Förbudet gäller därmed endast båtar med installerad toalett och inte tömning av toalettavfall från hink, potta eller liknande. ■

Krav på plan för avfallshantering

Hamnen är skyldig att upprätta en avfallshanteringsplan med det innehåll som anges i Transportstyrelsens föreskrift (SJÖFS 2001:13). Avfallshanteringsplanen syftar till att säkerställa att hamnen har tillräcklig kapacitet för att på ett tillfredsställande sätt kunna ta emot avfall. Ansvaret gäller avfall från både besökande

båtgäster och båtägare hemmahörande i hamnen. Hamnen ska samråda med kommunen vid upprättandet. Samråd ska även ske med andra berörda parter. Avfallshanteringsplanen får utarbetas på regional nivå men behovet av och tillgången till mottagningsanordningar ska specificeras för varje enskild fritidsbåtshamn.

Avfallshanteringsplanen ska innehålla följande uppgifter (enligt SJÖFS 2001:13):

1. Fritidsbåtshamnens namn, adress och vem som är utsedd att genomföra avfallshanteringsplanen.
2. Antal fritidsbåtar som är hemmahörande i hamnen och uppskattat antal gästade fritidsbåtar per år.
3. Uppskattning av den mängd och slag av avfall som kommer att tas emot per år från de fritidsbåtar som använder hamnen samt underlag för en sådan uppskattning. Hänsyn ska tas till eventuella framtida förändringar av mängd och typ av avfall som kommer att tas emot.
4. Beskrivning av mottagningsanordningarna, vilken typ av avfall de är avsedda för och hur stor kapacitet de har.
5. Karta eller skiss som visar var mottagningsanordningar för respektive avfallslag är placerade i fritidsbåtshamnen.
6. Vilken kommun eller vilket företag som tar emot eller transporterar bort avfallet.
7. Hur fritidsbåtshamnens användare underrättas om hamnens mottagningsanordningar samt hur fortlöpande samråd sker med användare och andra berörda parter.
8. Vilka åtgärder som vidtagits för att förenkla avfallslämningen från de fritidsbåtar som anlöper fritidsbåtshamnen.

Avfallshanteringsplanen ska revideras när behovet av avfallslämning ändras eller med högst tre års mellanrum.

En blankett har gjorts för att underlätta sammanställningen av de aktuella uppgifterna. Du kan hämta den på Transportstyrelsens webbplats: www.transportstyrelsen.se

Information till båt användare

Fritidsbåtshamnen ansvarar för att informera de som använder hamnen om hur avfall tas emot och vilka mottagningsanordningar som finns. Det framgår av Transportstyrelsens föreskrift (SJÖFS 2001:13).

Informationen ska innehålla följande:

1. Karta eller skiss som visar var mottagningsanordningar är placerade för respektive avfallstyper.
2. Förteckning över de typer av avfall som normalt tas om hand.
3. Beskrivning av hur avfallet lämnas.
4. Kontaktperson för mer information om avfallsmottagning i fritidsbåtshamnen.

Vi rekommenderar att informationen sprids genom tydlig skyltning i hamnen och att den även innehåller hänvisningar till mottagning på annan plats. För vissa avfallslag kan särskilda anvisningar behövas för att avfallet ska kunna lämnas på rätt sätt. Om det finns begränsningar i öppettider eller om personal från hamnen måste vara med vid till exempel sugtömning, bör det finnas skyltar med tydlig information om det.

Det är också bra om informationen sprids genom andra kontakter med båtägare. Det kan till exempel ske via medlemsblad. Samma information kan också göras tillgänglig vid de många sopmajors som i vissa kommuner står utplacerade i naturhamnar, trots att dessa formellt inte berörs av samma lagkrav. Om hamnen har en egen webbplats, publicera informationen även där.

Att tänka på vid mottagning av toalettavfall

- Det är enklast att bygga en sugtömningsanläggning på en plats där det finns el och kommunalt avloppsnät (eller liknande avloppsnät) i närheten.
- Transportabla toalettankar töms bäst i en utslagsvask. Hänvisning till vanlig toalett för tömning bör undvikas eftersom det är svårt att undvika spill vid tömningen. Avståndet som tanken behöver bäras, bör hållas inom rimliga gränser.
- Hamnen bör ta fram en hanteringsplan för den händelse att bränsle kommer in i sugtömningsanläggningen eller om någon av misstag ansluter sugmunstycket till fel däckbeslag på båten (bränslepåfyllning eller påfyllning av färskvatten).
- En del båtar – framför allt de med transportabla toaletter eller tankar – använder saneringsmedel i toaletten. Även om saneringsmedlen har begränsad giftverkan kan avfallet störa eller slå ut biologiska processer i mindre avloppsreningsverk. Informationen om mottagning kan i vissa fall behöva innehålla restriktioner mot tömning av sådant toalettavfall. Kontakta kommunen för samråd.
- Slangen för sugtömning finns ibland i närheten av slangen för påfyllning av dricksvatten. Förvaringsplatser för de olika slangarna och anvisningar för användning bör då vara sådana att mynningarna på dessa bägge slangar inte kommer i närheten av varandra.

Tekniska lösningar för sugtömning

Båtägarna kan vilja lämna sitt toalettavfall på många olika sätt. Hamnen måste därför börja med att ta reda på hur behovet bland hamnens användare ser ut.

För toalettavfall används två skilda principer:

- Sugtömning med hjälp av en slangledning.
- Utslagsvask där tankar från transportabla toaletter och transportabla sugtömningsstationer kan tömmas.

Det finns i dagsläget fyra olika systemlösningar för sugtömning av toalettavfall i fritidsbåthamnar:

Stationär sugtömningsstation

Fast placerade, så kallade stationära sugtömningsstationer kan antingen vara anslutna till separata uppsamlingstankar eller kopplade direkt till det kommunala avloppsnätet. Eftersom stationen är fast är placeringen viktig för att passa fritidsbåtar av olika storlekar och modeller och för att en sugbil ska kunna tömma uppsamlingstanken när kommunalt avloppsnät saknas.

Transportabel sugtömningsstation

Det finns olika typer av transportabla sugtömningsstationer, till exempel mindre sugtömningsstationer som dras för hand på hjul, så kallade "kärrmodeller". Den rymmer endast några mindre septiktankars innehåll. När stationen är full töms den i en utslagsvask eller liknande.

Transportabla sugtömningsstationer passar bäst i mindre hamnar med få båtar som lämnar toalettavfall. Om hamnen väljer att ha en sådan sugtömningsstation kan det vara nödvändigt att det finns en person som ansvarar för att hjälpa angörande båtar med tömningen. Stationen kräver därmed mycket arbetskraftsresurser om sugtömningsstationen används ofta. En fördel med en transportabel sugtömningsstation är att den kan dras till båten utan att båten behöver flyttas.

- ! En stationär eller mobil sugtömningsanläggning bör vara placerad så, eller ha sådana slangar, att båtarna kan köa på rimligt sätt och så att sugning kan ske från minst två båtar i följd utan att den andra behöver förtöja om.

Flytande sugtömningsstation

Flytande sugtömningsstationer fungerar ofta så att fritidsbåtarna angör en flotte där sugtömningsstationen är placerad och kopplad till en uppsamlingstank. Därför lämpar de sig bäst på platser som är relativt skyddade från vind och vågor. Flotten kan förankras i eller utanför en hamn. Den kan också förankras i anslutning till farleder och naturhamnar. På den flytande sugtömningsstationen finns en tank som samlar upp toalettavfallet. Om stationen ligger utom räckhåll för bilväg måste tömningen ske med en ambulerande slambåt. Då tanken vanligtvis inte är så stor krävs det att stationens uppsamlingstank töms relativt ofta. En flytande sugtömningsstation kan flyttas efter behov och den kräver ingen el eftersom den handpumpas.

Sugtömning direkt från båtplatsen

I den här lösningen byggs fler tömningspunkter in i bryggan. Vid tömning används en slang från en slangvinda eller ett slangskåp. Slangens ena ände fästs i en ventil på bryggan och den andra änden kopplas till båtens däckbeslag för att suga ut toalettavfallet. Toalettavfallet transporteras i rörsystem till det kommunala avloppsnätet eller till en uppsamlingstank via ett centralt pumpsystem i hamnen. En av fördelarna med denna typ av sugtömningsystem är att den inte skapar köer eller kräver att båten förflyttas för att tömma septiktanken.

Pump teknik

Det finns även olika typer av pump teknik att välja mellan. Några av de mest välkända tekniska lösningarna är:

- Impellerpump
- Membranpump, vakuumpump eller tryckluftspump
- Handdriven pump

Vad som är bästa tekniska lösning beror på vilken eller vilka funktioner med sugtömning som användarna vid just den anläggningen har behov av. Dessutom spelar den fysiska omgivningen roll och de människor som ska använda tekniken.

Välj rätt teknik

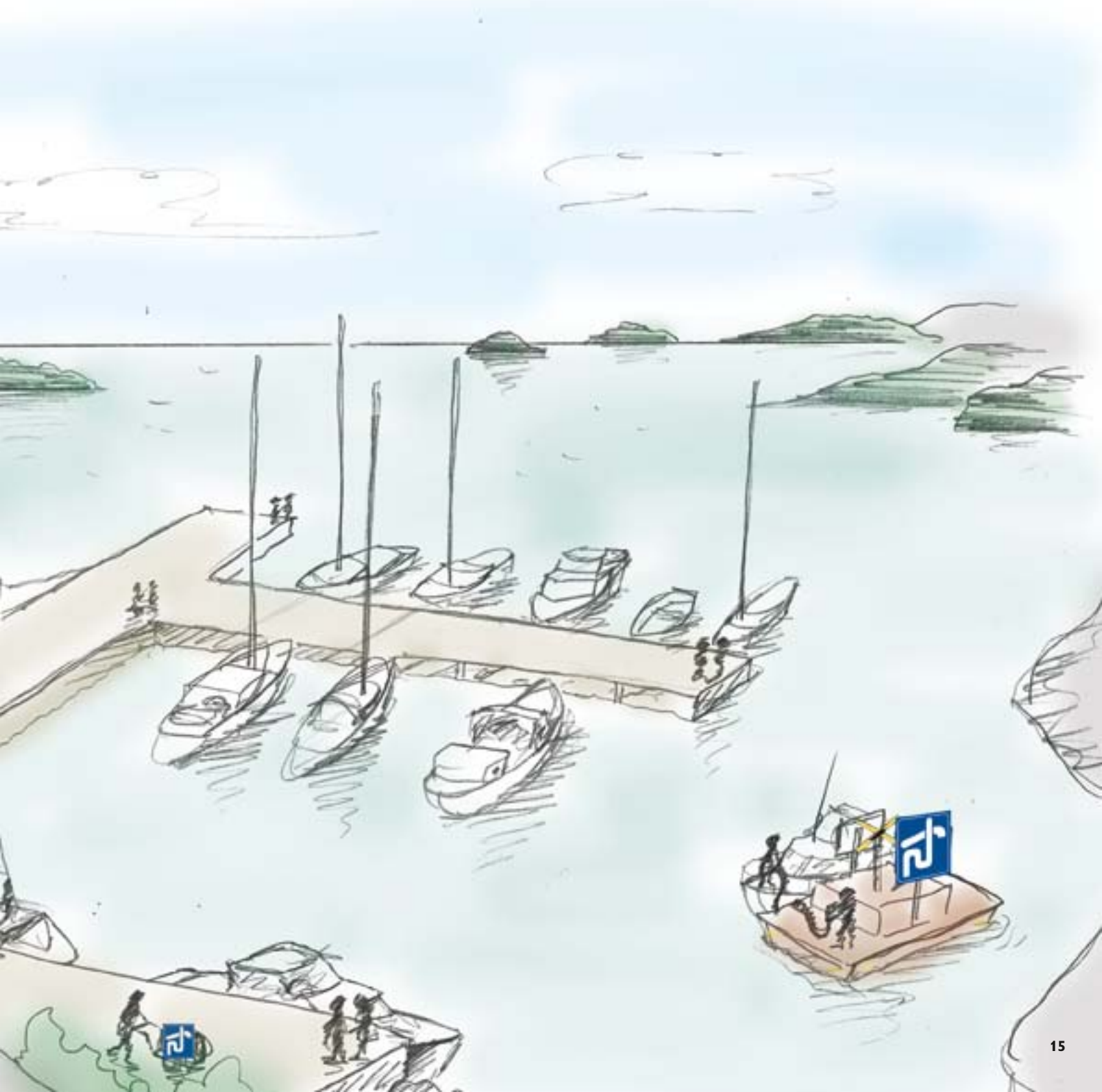
Det är viktigt att se till behoven från fritidsbåtarna vid val av teknisk lösning för sugtömning. Här följer några frågor att ta ställning till:

1. Hur många båtar ska uppskattningsvis tömma sitt avfall?
2. Hur stor mängd toalettavfall ska tas emot?
3. Hur ofta tömmer båtarna sitt toalettavfall?
4. Finns tillgång till kommunalt avloppssystem?
5. Är stationär eller transportabel anläggning lämplig?
6. Ska sugtömning erbjudas dygnet runt eller vissa tider?
7. Är anläggningen utsatt för klimatpåfrestning eller eventuell skadegörelse?
8. Är tekniken anpassad för olika tekniska gränssnitt? Vilka?
9. Finns behov av inbyggd tömning eller fristående?
10. Är det lämpligt med egen driftspersonal eller självservicefunktion?
11. Ska den egna personalen eller en extern leverantör sköta underhållet?
12. Ska driftklar anläggning köpas eller komponentköp med egen sammansättning av systemet?
13. Är det lämpligt med egen installation eller leverantörsinstallation?
14. Tål utrustningen hanteringsfel utan att gå sönder?
15. Klarar anläggningen olika pumpmedier?
16. Vilken tillgänglig kostnadsbudget finns?

Yrkestrafiken är reglerad

Yrkestrafiken reglerades redan på 1990-talet och lyder redan under samma regler som fritidsbåtarna från 2015, det vill säga ett förbud från att släppa ut toalettavfall inom Sveriges sjöterritorium och ekonomiska zon. Inom Östersjön kommer det att bli förbjudet för passagerarfartyg att släppa ut toalettavfall även på internationellt vatten. Detta har beslutats av den internationella sjöfartsorganisationen IMO (International Maritime Organization). Förbudet träder i kraft 2016 för nya fartyg och 2018 för befintliga fartyg.

Regler för mottagning av farligt avfall

Vad som är farligt avfall regleras av Avfallsförordningen (2011:927). De typer av farligt avfall som kan vara aktuella att ta emot i en fritidsbåtshamn är till exempel de som nämns i begreppsförklaringen under "farligt avfall" sist i broschyren. Det bör även finnas möjlighet att lämna "annat farligt

avfall" eller en hänvisning till annan plats där det kan lämnas.

Speciella regler gäller vid hantering och mellanlagring av miljöfarligt avfall. Kontakta din kommun för mer information.

I en båtklubb kan medlemmarna av olika anledningar välja andra lösningar än en mottagningsanläggning för farligt avfall, till exempel att varje medlem själv svarar för avfallet.

Skyltning

Fritidsbåtshamnen är ansvarig för att informera båt användarna om vilka mottagningsstationer som finns i hamnen, till exempel genom skyltning. Här följer förslag på hur skyltningen kan se ut.

Innehåll på skylten	Placering
Tydlig karta eller kartskiss över hamnen och mottagningsanordningens placering.	På lämpliga anslagstavlor, hamnkontor eller dylikt. Om olika typer av avfall ska lämnas på olika platser inom hamnområdet bör kartskisserna även placeras vid de olika mottagningsanordningarna.
Vilka typer av avfall som kan tas emot. Information om vem som är praktiskt ansvarig för mottagningsanordningen och den ansvariges telefonnummer. Hänvisning till närmaste plats där båtägaren själv kan lämna de typer av avfall och material som den aktuella mottagningsanordningen inte tar emot.	Både på lämpliga anslagstavlor, hamnkontor med mera och vid själva mottagningsanordningen.
Vilken typ av avfall som kan lämnas i respektive behållare.	På respektive behållare.

Internationell symbol för sugtömning

Symbolen för sugtömning av toalettavfall är internationell. Vi rekommenderar att en skylt med sugtömningssymbolen placeras väl synlig vid sugtömningsplatsen. Skyltens storlek bör vara minst 300 x 300 mm.

Underlag till skylten för sugtömning av toalettavfall går att ladda ned på Transportstyrelsens webbplats: www.transportstyrelsen.se/toa

Utmärkning med sjösäkerhetsanordning (SSA)

Om en mottagningsanläggning utgör ett hinder för sjöfarare, till exempel en anläggning som är förankrad fritt till sjöss, rekommenderar vi att den utrustas med en så kallad sjösäkerhetsanordning (SSA) av typ specialmärke. Syftet är att förebygga tillbud och olyckor genom att framför allt underlätta upptäckt i mörker och vid nedsatt sikt. Stationer som ska vara förtöjda i nära anslutning till land behöver normalt inte utrustas med någon SSA. Kontakta oss för samråd för att förebygga missförstånd och onödiga kostnader. För att etablera en SSA krävs ett etableringstillstånd från Transportstyrelsen.

Valet av SSA beror främst på hur sjötrafiken ser ut i det aktuella området. Transportstyrelsens tillstånd för SSA kan därmed variera mellan olika tömningsstationer. För vältrafikerade områden rekommenderar vi normalt en lysprick med radarsvarande funktion av typ racon, samt att sjösäkerhetsanordningen ska vara utrustad med gult topptecken, gul reflex och gult fyrljus med karaktären FI Y 3s 3 M.

Mer information om sjösäkerhetsanordningar (SSA) finns på Transportstyrelsens webbplats: www.transportstyrelsen.se/ssa

Exempel på utmärkning

Tömningsstationen för toalettavfall utrustas normalt sett med de SSA som visas på bilden:

A: Gult kryss i fluorescerande (självlysande) färg. B: Radarreflektor. C: Gult blyxtljus med karaktären FI Y 3s 3 M. D: Gula reflexer.

Avgifter för avfallsmottagning

Hamnarna får täcka sina kostnader för avfallsmottagningen genom att ta ut en allmän avgift till exempel i form av båtplatsavgift, hamnavgift och gästhamnsavgift. Hamnarna får inte ta ut särskilda avgifter för avfallsmottagning beroende på mängden eller typen av det avfall som lämnas. Det betyder att fritidsbåtshamnar inte heller får ta ut någon separat avgift för tömning av toalettavfall, det ska ingå i den allmänna hamnavgiften. Det finns inget som tvingar hamnen att ta ut avgift från gästande båtar. Om ingen avgift tas ut är det fastighetsägaren som ansvarar för att kraven uppfylls. Den fastighetsägare som upplåter mark till hamnverksamhet som inte är avgiftsbelagd, har naturligtvis möjlighet att i kontraktet se till att den som använder marken åtar sig att uppfylla kraven på mottagning av avfall.

Den som tar ut en hamnavgift eller motsvarande generell avgift, ansvarar för att uppfylla de krav som rör mottagningen av avfall från fritidsbåtar. En fritidsbåtshamn som tar ut båtplatsavgift är således skyldig att ha de mottagningsanordningar som behövs.

Den som har en mottagningsanläggning men inte definieras som en fritidsbåtshamn, har rätt att ta ut en avgift för avfallsmottagningen. En sådan anläggning kan exempelvis tillhöra en bensinmack, kiosk eller något annat företag.

T Rapportera anläggningar för sugtömning

Det är viktigt att båtanvändarna får kännedom om var det byggs nya anläggningar för sugtömning. Den som har en ny anläggning som är tillgänglig för allmänheten, kan rapportera detta för publicering på webben. Gå in på www.transportstyrelsen.se/toa, där hittar du information om hur du rapporterar. ■

Regelverk kring avfallshantering

För det avfall som uppkommer under användandet av fritidsbåtar gäller Transportstyrelsens föreskrifter om mottagning av avfall från fritidsbåtar (SJÖFS 2001:13). För hamnar som tar emot fiskebåtar gäller Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om mottagning av avfall från fartyg (SJÖFS 2001:12). Samma mottagningsanordningar kan naturligtvis användas i båda fallen.

Övrig avfallshantering regleras av den kommunala renhållningsskyldigheten enligt miljöbalken (SFS 1998:808) och avfallsförordningen (SFS 2011:927). Den kommunala renhållningsskyldigheten innebär bland annat att kommunen har ansvar för transport av hushållsavfall från mottagningsanordning. Varje kommun har sin egen renhållningsordning som reglerar ytterligare detaljer kring avfallshanteringen. Kontakta i första hand din kommun för mer information.

- ! Transportstyrelsens föreskrifter reglerar hamnarnas skyldighet att ta emot avfall från fartyg och båtar. Kommunens föreskrifter reglerar hur avfall ska hanteras och sorteras inom kommunen.

Begrepp och förklaringar

Här har vi samlat olika begrepp med förklaringar som kan vara bra att känna till när det gäller mottagning av avfall i fritidsbåtshamnar:

Avfall

Avfall som uppstår under användandet av en fritidsbåt, exempelvis hushållsavfall, toalettavfall, olja och annat farligt avfall.

Avfallshanteringsplan

Ett dokument varje hamn ska upprätta och som bland annat innehåller uppgifter om hamnens avfallsmottagning och en uppskattning av vilka typer av avfall samt hur mycket avfall som hamnens besökande och hemmahörande båtar vill lämna.

Däckbeslag för sugtömning

En anslutning i båtens däck (eller motsvarande) som leder till båtens hålltank och är avsedd att användas vid sugtömning. Utformningen av däckbeslaget regleras av standarden SS-EN ISO 8099.

Farligt avfall

Avfall som kan skada människor och miljö genom att det till exempel är explosivt, brandfarligt, frätande, smittförande eller giftigt. Exempel på farligt avfall är spilloljor, mineraloljor, smörjoljor, motoroljor, oljeblandat material, färgrester, rester av bekämpningsmedel (insekts-sprayer med mera), glykol, glykolhaltiga vätskor, motorbatterier (blybatterier), småbatterier, lösningsmedel som lacknafta, T-sprit, bensin och aceton.

Fritidsbåtshamn

En plats eller ett geografiskt område som inrättats för att ge service till fritidsbåtar. Exempel på fritidsbåtshamn är klubbhamnar, gästhamnar, marinor och allmänna hamnar som tar emot fritidsbåtar. Naturhamnar, små bryggor och enkla förtöjningsplatser räknas inte som fritidsbåtshamn.

Gästhamn

En hamn inriktad på att tillhandahålla tillfälliga förtöjningsplatser och annan service till gästande båtar.

Klubbhamn

En fritidsbåtshamn som sköts av en båtklubb och som huvudsakligen tillhandahåller förtöjningsplatser och annan service till medlemmarnas båtar.

Marina

En fritidsbåtshamn som kommersiellt tillhandahåller förtöjningsplatser och annan service till båtar.

Miljöstation

I detta sammanhang en obemannad mottagningsanordning i en fritidsbåtshamn bestående av ett antal uppsamlingskärl för både farligt avfall och vanliga sopor.

Mottagningsanordning	En fast, flytande eller rörlig anordning som är avsedd för mottagning av avfall. För toalettavfall kan det exempelvis vara sugtömningsstationer, utslagsvaskar och landtoaletter. För sorterat material, farligt avfall och hushållssopor används en mängd olika typer av behållare.
Sugtömning	Att med undertryck från en mottagningsanordning i land suga toalettavfall ur båtens hålltank. Sugtömningsanläggningar kan vara fasta eller transportabla. Toalettavfallet kan gå direkt in i avloppsnät eller förvaras i tank för tömning med slamsugningsbil eller slamsugningsbåt.
Toalettavfall	Toalettavfall omfattar allt utsläpp av avloppsvatten och annat avfall från varje toalett eller urinoar. Tömning av toalettavfall från hink, potta eller liknande omfattas inte av definitionen ”toalettavfall”.
Toalettömningsanläggning	En mottagningsanordning för toalettavfall. Kan även kallas till exempel latrintömningsystem, sugtömningsanläggning och toatömningsanläggning.

www.transportstyrelsen.se
Telefon 0771-503 503